

Talent-uur... niet alleen voor talenten!

Het Hofstad Lyceum is een interconfessionele school in Den Haag. Alle leerlingen uit klas twee en drie van havo en vwo hebben het gehele schooljaar naast de reguliere vakken ook een zogenaamd 'talent-uur' vast op het rooster staan. Dit betekent dat meer dan 200 leerlingen wekelijks hun talenten kunnen ontplooiën en ervaring kunnen opdoen met verschillende sporten en, in iets mindere mate, cultuur. Door: Carlo Smit

Het Hofstad Lyceum is een school voor gymnasium, vwo en havo, met daarnaast een afdeling voor tweetalig onderwijs (TTO). Onze school heeft ruim 900 leerlingen.

Tijdens schooljaar 2007-2008 heeft onze directeur samen met de jaarcoördinator een aanvraag ingediend voor het aantrekken van een combinatiefunctionaris voor 0.5 fte. Het bleek dat leerlingen uit klas twee en drie van havo en vwo niet voldeden aan de 1040-urennorm. Om te voldoen aan de norm en om een goede, leerzame en sportieve invulling hieraan te geven is besloten tot het aantrekken van een combinatiefunctionaris. Eind juni 2008 (dus net voor de zomervakantie) werd duidelijk dat Hofstad Lyceum de functionaris kon aantrekken. De taak van de combinatiefunctionaris is om leerlingen meer te laten sporten maar vooral ook om leerlingen kennis te laten maken met een verscheidenheid aan sporten. Vanuit het Rijk is er namelijk een enorm geldbedrag beschikbaar gesteld met het doel om jeugd meer te laten sporten. Een deel van dit geld is via de gemeente Den Haag naar ons schoolbestuur, Lucas Onderwijs,

gegaan. Carlo Smit is naast docent LO op Hofstad Lyceum (één van de ongeveer 90 scholen van bovenstaand bestuur) ook aangesteld als combinatiefunctionaris op deze school. Dit betekent dat hij verantwoordelijk is voor de gehele coördinatie van het 'talent-uur'.

De stappen

- Een jaar van te voren kijken welke klassen (net) niet voldoen aan de 1040-urennorm of kijken of er een andere reden is om een extra uur sport/cultuur in te roosteren.
- Is er wel behoefte aan een extra uur sport/cultuur?
- Als er behoefte is, welk percentage sport en welk percentage cultuur (bij ons op school is het 75% sport en 25% cultuur).
- Is er wel tijd om een extra uur in te roosteren?
- Zijn er velden/gymzalen vrij?
- Plannen opstellen hoe we één en ander gaan aanpakken en hoe we de leerlingen gaan bereiken. Doen we dit via de mentoren, via de monitor, via de sectie, via brieven of zoals wij hebben gedaan via een website?

- Combinatiefunctionaris aanvragen via gemeente/Rijk, info via www.combinatiefunctie.nl.
- Combinatiefunctionaris aannemen. Een docent LO die taken combineert of een andere persoon aanstellen en voor hoeveel fte (bij ons op school 0.5 fte).

De uitvoering

Direct bij aanvang van het nieuwe schooljaar 2008-2009 zijn we hard aan het werk gegaan om invulling te geven aan dit project. Op onze school wordt gewerkt met zes periodes van elk zes weken. De eerste periode hebben we gebruikt om de organisatie neer te zetten en om sportverenigingen en culturele organisaties te benaderen om lessen te verzorgen. Deze lessen worden, waar mogelijk, op locatie gegeven. Lukt dit niet dan zijn ze bij ons op school. Op school hebben wij een prachtige accommodatie (twee gymzalen, twee tennisbanen, een kleine fitnessruimte en twee sportvelden). Op locatie een activiteit organiseren heeft weer het voordeel dat het leuk is voor leerlingen om bijvoorbeeld bij een echte judovereniging of bij

een echte tennisclub te sporten. Leerlingen krijgen een goed beeld hoe het is als ze gaan tennissen bij een echte tennisclub. De sfeer van een echte tennisclub is toch weer wat anders dan tennissen op school.

Inhoudelijke keuzes

De meeste combinatiefunctionarissen zullen op vrijwillige basis leerlingen vragen om na school te gaan sporten. Onze school heeft er echter voor gekozen om een vast uur in het rooster in te plannen als onderwijstijd voor ruim 200 leerlingen van klas 2 en 3 havo/vwo.

maken voor de aangeboden activiteiten. Ook geven de docenten LO aanvullende informatie over een bepaalde sport. Bijvoorbeeld een inschrijfformulier van een bepaalde club, een spelregelformulier of een routebeschrijving. Op de website kunnen leerlingen lezen wat wordt aangeboden. Twee weken voordat de nieuwe periode talent-uren weer begint openen we op een aangegeven tijdstip de website. Vanaf dat moment kunnen de leerlingen inschrijven op hun favoriete onderdeel. Elk onderdeel heeft een maximum aantal deelnemers, vol is vol. Leerlingen gaan

nen van de Halo en bij een sportschool vlak bij onze school. Streetdance en DJ gebeurde bij ons op school. Onze school ligt op tien minuten fietsen van de Halo. Zes weken lang verzorgden vierdejaars studenten de tennislessen. De samenwerking met de Halo is al vele jaren een feit. De keuze om daar tennislessen te laten verzorgen lag dan ook voor de hand. De leerlingen komen zo op een echt tennispark en proeven de sfeer. Leerlingen merken ook terecht op dat daar betere banen zijn dan op school en dat het daardoor ook lekkerder tennist.

De eigenaar van de sportschool is tevens docent Nederlands bij ons op school. De leerlingen vonden het super om in een echte sportschool te komen. Materialen die wij op school niet hebben konden ze daar gebruiken: stootkussens, maskers, bodyprotectors enzovoort.

Voor het culturele aspect waren er voor zes weken twee DJ's ingehuurd. Zij gaven de DJ-lessen bij ons op school. Via via kwam ik in contact met deze twee mannen. Ze geven workshops op scholen in Den Haag. Van te voren hebben we bij een groep leerlingen gepeild hoe het zou zijn als er een talent-uur DJ-les op het programma zou staan. De reacties waren positief. Wij hebben op school een bijna volwaardige discotheek, maar geen losse mengtafels. De twee docenten hadden ook hun materialen bij zich. Leerlingen kregen wekelijks alle mogelijkheden om zich te verdiepen in het vak van DJ. Deze cursus was top. Alle deelnemende leerlingen waren enthousiast en zelfs leerlingen waarbij ik van tevoren twijfels had hoe ze zich zouden gedragen waren zeer geïnteresseerd. De vraag na afloop van deze zes weken wanneer er wéér DJ-lessen op het programma komen, is mij door leerlingen regelmatig gesteld.

De periode daarna was er fitness, bootcamp, honkbal en mode. Alle activiteiten vonden op school plaats, behalve mode. Deze workshop werd gegeven in het Koorenhuis, een culturele instelling zo'n tien minuten fietsen van school. Leerlingen konden een tas, jas of jurk ontwerpen en tevens maken. Een leuke activiteit waar helaas alleen maar meisjes zich voor hadden ingeschreven.

Niet zo maar een docent...

Dit verplichte uur hebben we een talent-uur genoemd. Dit talent-uur staat ook het gehele schooljaar op het rooster vermeld als TU. Leerlingen hebben de vrijheid om per periode te kiezen uit vier verschillende activiteiten. Als ze een keuze hebben gemaakt dan kunnen ze inschrijven. Alles gaat digitaal via onze website www.talentuur.nl. Op deze site kunnen ook foto's, films en andere zaken gekoppeld worden. Ook zijn er links naar de schoolsite. Via het monitorsysteem, per mail en door de sectie LO worden de leerlingen erop geattendeerd dat ze vanaf een bepaalde datum weer kunnen inschrijven voor een nieuwe periode talent-uren. De docenten LO spelen trouwens een belangrijke rol in het geheel. Zij kunnen in de lessen leerlingen enthousiast

zeer snel inschrijven anders krijgen ze hun tweede keus. De ervaring leert echter dat bijna iedereen wel zijn of haar eerste keus krijgt. De eerste keer dat leerlingen konden inschrijven was best spannend. Lukt alles, staan er geen fouten in de website (die trouwens gemaakt is door een leerling die twee jaar geleden nog bij ons op school zat), blijft de server overeind met een piekbelasting aan inschrijvingen? Alles ging gelukkig goed en eind volgende dag waren 212 leerlingen geplaatst.

Voorbeelden van activiteiten

In onze eerste periode dat we daadwerkelijk van start gingen was er streetdance, tennis, zelfverdediging en DJ. Tennis en zelfverdediging waren op locatie bij respectievelijk de tennisba-

Indrukwekkende verschijning

Voor bootcamp hadden we een docent ingehuurd. Bootcamp is een combinatie van aerobic, conditietraining en boksen. Heel leuk maar enorm zwaar.

Een andere spectaculaire activiteit was honkbal. Gewoon bij ons in de gymzaal kwam er een docent zes weken lang honkbaltraining verzorgen. En niet zomaar een docent.... maar Percy Isenia, een speler uit het Nederlands honkbalteam.

Elke dag liep hij door de school op weg naar de gymzaal en je zag leerlingen kijken.... een grote kerel met honkbalkleding, pet, jas en een megatas vol handschoenen, knuppels en speciale zachte ballen. Een indrukwekkende verschijning in onze school. Menig (honkbalende) leerling is al komen kijken en er werden allerlei vragen gesteld aan Percy over de afgelopen Olympische Spelen. We gaan hem zeker nog een keer inhuren voor ons talent-uur of voor een eenmalige workshop. Voor de laatste periode talent-uur

willen we weer honkbal aanbieden als activiteit maar dan bij een echte honkbalvereniging. Storks en ADO liggen op tien minuten afstand fietsen van school. In onze derde periode is er basketbal, kickboksen, wederom tennis en theater. Daarna hebben we nog twee periodes die worden ingevuld met onder andere judo, breakdance, voetbal, beachvolleybal, flagfootball, webdesign en popmuziek.

Succes

De mogelijkheden en voordelen die de combinatiefunctionaris heeft zijn groot. Hij of zij heeft tijd om activiteiten te organiseren. Er zijn (althans in Den Haag) regelmatig bijeenkomsten met andere functionarissen om met elkaar te praten en van gedachten te wisselen en zo de functie te professionaliseren. De combinatiefunctionaris wordt het aanspreekpunt van de school als het gaat over naschoolse activiteiten. Het talent-uur is over het algemeen een succes. Leerlingen vragen dikwijls wat er de volgende periode gaat komen. Het verschil met een willekeurig sportoriënteringsprogramma en met ons talent-uur is denk ik de verplichting. Vaak is het zo dat scholen naschoolse sport aanbieden en dan leerlingen vrij laten in hun keuze (naast het talent-uur doen wij dit voor andere klassen trouwens ook nog steeds). Om vier keuzemogelijkheden te geven en één van deze activiteiten verplicht te volgen binnen het rooster maakt het verschil met andere sportoriënteringsprogramma's. Wij als school vinden ons project geslaagd. Ook andere scholen in de omgeving hebben al geïnformeerd hoe wij één en ander aanpakken. De gemeente Den Haag vindt het een goed initiatief; leerlingen vinden het leuk en ook hebben we meerdere positieve reacties ontvangen van ouders. Ik kan elke school aanraden om een aanvraag in te dienen voor een combinatiefunctionaris. Je profileert

je en je helpt als school mee aan de doelstelling om leerlingen meer te laten bewegen en hen zo enthousiast te maken om een leven lang aan sport te doen. Het werken met een combinatiefunctionaris zal toch wel toekomst zijn voor alle scholen.

Problemen

Uiteraard lopen we ook tegen problemen op. Bijvoorbeeld de financiën. De combinatiefunctionaris moet contacten leggen met willekeurige sportclubs. De mensen die de lessen moeten komen geven, vragen over het algemeen allemaal een behoorlijk uurloon. Logisch, want een docent, trainer, sportleider komt elke dag langs op een niet zo gunstig tijdstip en voor een periode van zes weken. De combinatiefunctionaris op een school zou ook een match moeten kunnen maken met de combinatiefunctionaris bij een sportvereniging. Zo kun je gebruikmaken van elkaars diensten en beiden voldoen aan de doelstelling om leerlingen meer te laten sporten (bij sportclubs). Helaas lukt deze match nog niet omdat er nog niet genoeg verenigingen in de buurt zijn die een combinatiefunctionaris hebben. Tevens kunnen verenigingen vaak niet zo'n grote hoeveelheid leerlingen plaatsen. We zijn dus genooddakt om gebruik te maken van commerciële instellingen of moeten op zoek naar relaties die ons willen helpen. Geldschieters zijn van harte welkom en we hebben ook subsidie/sponsoraanvragen gedaan. Een ander probleem is de absentiecontrole. Hoewel de activiteiten dichtbij school zijn georganiseerd, is het toch voor een aantal leerlingen lastig om op tijd bij de buitenschoolse activiteit te komen. Als ze geen fiets hebben moeten ze met de bus, tram of bij medeleerlingen achterop de fiets. Ik ga bijna elke dag de verschillende activiteiten langs om te controleren of iedereen er is. Uiteraard kan ik ook bellen, maar de wetenschap dat er altijd iemand van school even komt kijken helpt ook om het eventuele verzuim te beperken. De problemen vallen echter in het niet bij de positieve ervaringen van ons project.

Carlo Smit is docent LO en coördinator talent-uur/naschoolse sport van het Hofstad Lyceum.

Correspondentie: smc@hofstadlyceum.nl